

Végső előterjesztői indokolás
Indokolás Zsana Önkormányzatának
2023. évi költségvetéséhez

Költségvetés tervezését befolyásoló jogszabályok

Az önkormányzatok finanszírozása a 2023. évben is feladatalapú támogatási rendszerben történik.

A költségvetés elkészítésére vonatkozó szabályokat az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.), valamint a végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) Korm.rendelet (továbbiakban Ávr.) állapítja meg.

A 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról (Áht.) 23. § (1) alapján a helyi önkormányzat a költségvetését költségvetési rendeletben állapítja meg.

Fent hivatkozott jogszabály 23. § (2) bekezdése szabályozza a helyi önkormányzat költségvetési rendeletének tartalmára vonatkozó előírásokat.

A költségvetési rendeletben elkülönítetten szerepelnek az évközi többletigények, valamint az elmaradt bevételek pótlására szolgáló általános tartalék és céltartalék.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 111. § (4) bekezdésének alkalmazásában működési hiányon a külső finanszírozású működési célú költségvetési hiányt kell érteni.

Személyi juttatások, munkaadót terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó

2023. évben az előző évekhez viszonyítva a költségvetési törvényben nem változott a közalkalmazotti pótlékalap (20.000,- Ft), illetve a közszolgálati tisztviselői illetményalap (38.650,- Ft). Ez utóbbtól a költségvetési törvény eltérést engedélyez az önkormányzatoknak saját hatáskörben. Az önkormányzat az illetményalapot 2023. évre vonatkozóan 46.380 forintban állapította meg.

A 2022. évhez képest jelentős, (16 illetve 14%-os) változást jelent, hogy 2023. január 1-jétől a minimálbér kötelező legkisebb összege 232.000,- Forint, míg a garantált bérminimum összege 296.400,- Forintra változott.

A Szociális hozzájárulási adó mértéke 2022. január 1-je óta 13%.

Zsana Önkormányzatának összevont költségvetése

2014. január 01-től lépett hatályba a 4/2013. (I.11.) Kormányrendelet az államháztartás számviteléről, amely az államháztartás számviteli rendszerét teljesen átalakította. Az államháztartás számvitele költségvetési számvitelből és pénzügyi számvitelből áll.

A 2023. évi költségvetést a költségvetési számvitel rendszerében kell elszámolni bevételi és kiadási előirányzatok alapján.

Bevételek előirányzata

Az önkormányzat és az általa irányított költségvetési szervek 2023. évi bevételeit költségvetési szervenként és kiemelt előirányzatonkénti bontásban a rendelet-tervezet 1. számú melléklete, a költségvetési bevételeit a 4. melléklet tartalmazza.

Az egységes rovatrend B1-B7 jelű sorai a költségvetési bevételeket, B8 jelű sorai a finanszírozási bevételeket tartalmazzák.

B1. Működési célú támogatások államháztartáson belülről kiemelt előirányzat tartalmazza a központi költségvetésről szóló törvényben a települési önkormányzatok részére biztosított állami támogatásokat és az egyéb működési célú támogatások előirányzatát.

B111. Helyi önkormányzatok működésének általános támogatása 31.780 eFt.

Ezen a rovaton kell elszámolni a központi költségvetésről szóló törvényben a települési önkormányzatok és a megyei önkormányzatok részére a működés általános támogatására biztosított előirányzatból származó bevételeket, amely nem tartalmazza a Közös Hivatal zsanai kirendeltségét arányosan megillető támogatás összegét, mert azt a Közös Hivatal székhely szerinti önkormányzatának költségvetése tartalmazza, és intézményfinanszírozásként kerül átadásra a zsanai kirendeltség részére.

B112. Települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása 18.040 eFt.

Ezen a rovaton kell elszámolni a központi költségvetésről szóló törvényben a települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatására biztosított előirányzatból származó bevételeket, amely a bér és járulék támogatásából, illetve a működtetési feladatok ellátásának támogatásából tevődik össze.

B1131. Települési önkormányzatok egyes szociális és gyermekjóléti feladatainak támogatása 25.584 eFt.

Ez a rovat tartalmazza a szociális étkeztetés (3.912 eFt), tanyagondnoki szolgálat (5.142 eFt), bölcsődei bér- és működtetési támogatás összegét (16.530 eFt). A 2023. évre vonatkozó kiegészítő bértámogatást egyelőre nem állapították meg.

Szociális összevont ágazati pótlék támogatást bevétel oldalon eredeti előirányzatként nem lehet betervezni.

B1132. Települési önkormányzatok gyermekétkeztetési feladatainak támogatása 7.923 eFt

Ez a rovat tartalmazza a gyermekétkeztetés támogatását (7.907 eFt), és a szünidei gyermekétkeztetés támogatását (15 eFt).

B114. Települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása 3.450 eFt

Ezen a rovaton kell elszámolni a központi költségvetésről szóló törvényben a települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatására (könyvtári, közművelődési és múzeumi feladatok) biztosított előirányzatból származó bevételeket, amely a kulturális feladatok támogatásából illetve a bértámogatásból tevődik össze.

B115. Működési célú központosított előirányzatok, kiegészítő támogatások 0 eFt.

Ezen a rovaton számoltuk el 2022-ben a polgármester illetményének emelésére biztosított támogatás bevételeit, illetve az 5000 lakos alatti települési önkormányzatok számára az iparüzési adó kiesése miatti támogatást. Az polgármester illetmény támogatása beépült a B111 rovat támogatásai közé, az iparüzési adó támogatása pedig megszűnt, mivel az iparüzési adó mértéke visszaállt a veszélyhelyzet előtti szintre.

A fentiek alapján az önkormányzat központi támogatásként összesen 86.796 eFt-ot kap bevételként.

B16 és B25 Egyéb működési és felhalmozási célú támogatások bevételei államháztartáson belülről címen kerülnek megtervezésre az önkormányzat különböző működési feladatainak finanszírozására az államháztartáson belülről érkezett bevételek összesen 80.822 eFt-ban, amely tartalmazza a várható Mezőgazdasági földalapú támogatásokat (2.000 eFt) valamint a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelőtől igényelt finanszírozást (35.330 eFt). A Csapadékvíz elvezetés pályázat megemelkedett költségei miatt megítélt plusz támogatás összegét is ezen a soron kell szerepeltetni (43.492 eFt).

B3. Közhatalmi bevételek között terveztük meg az önkormányzati adóbevételeket. A bevételek tervezésénél a 2022. évben befolyt adóbevételek tényadatai figyelembevételre kerültek, korrigálva a 2023. évre várható bevételekkel.

Várható közhatalmi bevételek jogcím szerinti megbontása:

Vagyoni típusi adóbevételek

- Kommunális adó 400 eFt

Termékek és szolgáltatások adóbevételei

- Iparüzési adó 190.000 eFt

Egyéb közhatalmi bevételek

- Pótlékok bevételei 50 eFt

Gépjárműadó

Nem tervezünk gépjárműadó bevétellel, mivel 2021-től ezt az adónemet a központi költségvetésbe kell befizetni.

B4. Működési bevételek: itt kerülnek megtervezésre a készletek eladása utáni bevételek önkormányzat által nyújtott közszolgáltatások, étkeztetés és tárgyi eszközök bérbeadása után befolyó díjak, illetve a továbbszámolt szolgáltatások bevétele 35.778 eFt értékben

B5. Felhalmozási bevételek: a feleslegessé váló tárgyi eszközök és építési telkek eladásából származó tervezett bevételek.

B8. Finanszírozási bevételek

B813 Maradvány igénybevétele soron kerül megtervezésre a 2022. év költségvetési maradványának előzetes igénybevételeként 360.000 eFt. Ez az összeg a 2022. évben fel nem használt pályázati támogatások egyenlegével, illetve a kötelezettségvállalással nem terhelt szabad maradvány összegével egyezik meg. Intézmények szabad maradványa összesen 2.000 eFt.

B814 Államháztartási megelőlegezések bevételei, amelyek akkor tervezendők, amennyiben a nettó finanszírozásban nyújtott támogatások a személyi juttatásokat terhelő közterhekre nem nyújtanak fedezetet, a különbözetet a kincstár a Kincstári Egységes Számla terhére megelőlegezi. Visszafizetésével együtt tervezendő (60.000 eFt).

B816 Központi, irányító szervi támogatás kiemelt előirányzat tartalmazza az intézményfinanszírozási támogatások előirányzatát, amely összesen 85.930 eFt.

A feladatok jelentős részét az állam közvetlenül látja el 2013-tól. A települési önkormányzatok a helyi feladat-szervezési döntéseket igénylő közszolgáltatásokat biztosítják a lakosság számára. Az államigazgatási feladat- és hatáskörök nagyobb része a járási hivatalokhoz került.

A helyi önkormányzatok számára kötelező feladatot továbbra is törvény írhat elő, az önkormányzatok eltérő adottságait (gazdasági teljesítőképesség, lakosságszám, a közigazgatási terület mérete) is figyelembe véve.

Az önkormányzatnál maradó feladatok nagyobb részét a klasszikus értelemben vett önkormányzati feladatok – így például: igazgatási feladatok, településüzemeltetés, közvilágítás, közutak fenntartása stb. – teszik ki. Ezen helyi közügyek ellátását egy – az önkormányzatok jövedelemtermelő képességétől függő – általános jellegű támogatás szolgálja. A település üzemeltetéséhez kapcsolódó feladatok ellátására az állam a 2022. évi költségvetési törvényben 31.799.733,- Ft támogatást irányzott elő. A korábbi években a település üzemeltetéséhez kapcsolódó támogatások nem illették meg az önkormányzatot a magas iparűzési adó bevétel miatt, jelenleg a megítélt támogatás egy részét szolidaritási hozzájárulás jogcímén szedik vissza az önkormányzattól.

A helyi adók – így az iparűzési adó – rendszerét a finanszírozás átalakítása nem érintette, így az ebből származó bevétel 2023. évben is az önkormányzat saját bevétele marad.

Az *átengedett bevételek tekintetében 2023. évben sem* illeti meg az önkormányzatokat az SZJA átengedés, továbbá a gépjárműadóval kapcsolatos nyilvántartási kötelezettség, és az adó beszedése átkerült a Nemzeti Adó és Vámhivatal hatáskörébe. Az előző évek gépjármű adó fizetési kötelezettsége és túlfizetések nyilvántartása, az előző időszakot illető bevétel beszedése a túlfizetés adózóval történő rendezése maradt az önkormányzat feladata.

A rendelet hatálya az Önkormányzatra, valamint költségvetési szerveire terjed ki.

A költségvetés a költségvetési évben pénzforgalmilag teljesülő költségvetési bevételek és költségvetési kiadások előirányzott összegét tartalmazza. A bevételi előirányzatok azok teljesítésének kötelezettségét, a kiadási előirányzatok azok felhasználásának jogosultságát jelentik.

A 2023. évi költségvetési bevételek tervezett előirányzata 479 775 834 Ft, melyet a finanszírozási pénzügyi műveletekből (előző évi pénzmaradvány) származó bevétel 360 000 000 Ft-tal és a Magyar Államkincstár által államháztartási megelőlegezés jogcímen finanszírozási bevételeként kimutatott 60 000 000 Ft-tal egészít ki, így összesen 901 775 834 Ft forrás fog rendelkezésre állni, amely 7,3 %-kal több az előző évi eredeti előirányzatnál.

A helyi iparűzési adó bevétel esetében kisebb mértékű növekedés várható, ezért a közhatalmi bevételek esetében 6 %-kal magasabb összeggel tervezünk a 2022. évi eredeti előirányzathoz képest. A 2016. évtől – a feladatfinanszírozás keretében – az általános működéshez és ágazati feladatokhoz kapcsolódó támogatásokból származó bevétel csak a kötelezően ellátandó feladatokra fordítható. A 2023. évre megállapított központi támogatások már tartalmazznak támogatási összeget a település üzemeltetésre vonatkozóan. Ilyen feladat a zöldterület gazdálkodással kapcsolatos feladat ellátása, a közvilágítás fenntartása, a köztemető fenntartása, a közutak fenntartása, a lakott külterülettel kapcsolatos feladatok ellátása, valamint a települési támogatással kapcsolatos feladatok ellátása. Az önkormányzat központi támogatásának eredeti előirányzata a 2022. évi eredeti előirányzathoz viszonyítva emelkedett az összes kötelező feladat finanszírozása tekintetében.

A 2023. évi költségvetési törvény 2. mellékletének 57. pontja alapján a 22 000 forint feletti egy lakosra jutó iparűzési adóerő-képességgel rendelkező önkormányzat az egy lakosra jutó iparűzési adóerő-képességétől függő mértékű szolidaritási hozzájárulást teljesít a központi költségvetésnek. A szolidaritási hozzájárulás alapja az önkormányzat 1.3. pont szerinti iparűzési adóerő-képességet meghatározó adóalapja (a továbbiakban: a szolidaritási hozzájárulás alapja). A szolidaritási hozzájárulás teljesítése a nettó finanszírozás keretében történik. **E melléklet alapján az Önkormányzatot magas iparűzési adóerő képessége alapján befizetési kötelezettség terheli. Éves összege 85.012.682,- Ft, amely szolidaritási hozzájárulás jogcímen kerül elvonásra. A 2022. év költségvetéséhez képes ez az összeg 30%-os emelkedést mutat.** Az előző években az önkormányzati szolidaritási hozzájárulás kiszámításakor nem kapta meg a településüzemeltetési feladatokra számított támogatást, azaz ezzel az összeggel csökkentette a hozzájárulás befizetendő összegét már a költségvetés összeállításakor. 2021. évtől a településüzemeltetési feladatokra

kiszámított támogatási összeget az önkormányzat a nettó finanszírozás keretében megkapja, illetve ugyancsak a nettó finanszírozás keretében kerül elvonásra a megemelkedett szolidaritási hozzájárulás.

A megjelenő pályázati lehetőségeket továbbra is folyamatosan vizsgáljuk, mert rendkívül fontos az önkormányzat költségvetésének külső forrásokkal való bővítése.

A tervezett bevételek szöveges részletezését az előterjesztés *1. számú melléklete* az Önkormányzatra, és a költségvetési szervekre vonatkozóan tartalmazza.

Kiadások előirányzata

Az önkormányzat a kötelező és önként vállalt feladatok körében egyaránt színvonalas közszolgáltatásokat kíván nyújtani. A feladatellátás tárgyi és személyi feltételei biztosítottak, a működési célú kiadások az Önkormányzat tervezett bevételeinek a 69,8 %-át teszik ki, amely növekedést mutat az előző évhez képest. Ennek oka a 2023-as évet érintő működési kiadások növekedése, amely főleg a közüzemi kiadások nagyarányú növekedésének tudható be. A beruházási és felújítási kiadások, és egyéb felhalmozási kiadások mértékét a korábbi 43,46% helyett 25,4%-ban irányoztuk elő. Államháztartáson belüli megelőlegezések visszafizetésére a források 6,7 %-át irányoztuk elő, a fennmaradó összegből tartalékot képeztünk. 2023-ban újdonságként szerepel az Önkormányzat költségvetésében, hogy a tartalékok előirányzatán belül 5.000.000 Ft-os elkülönített céltartalékot képeztünk a lakosság által benyújtott ötletek alapján megvalósított fejlesztések céljára.

A 2023. évi költségvetési kiadások tervezett előirányzata 752.421.560 Ft, melyet a finanszírozási célú pénzügyi műveletek kiadásai 149 354 274 Ft-tal egészítenek ki.

Költségvetési főösszegek:

Zsana Önkormányzata	812 757 434 Ft
Ady Endre Művelődési Ház és Könyvtár	20 185 000 Ft
Duruzsoló Óvoda és Mini Bölcsőde	68 833 400 Ft

Az önkormányzat intézményfinanszírozás keretében biztosítja az intézmények (Óvoda, Művelődési Ház) működéséhez szükséges forrásokat.

Az Önkormányzat a házi segítségnyújtás feladatot a Halasi Többcélú Kistérségi Társulás útján látja el továbbra is. 2016. január 1-től a gyermekjóléti ellátás feladatait is a társulás vette át, és a családsegítési feladatokkal együtt biztosítja. E feladatok ellátásához 5.700.000 Ft összegben tervez hozzájárulni az Önkormányzat.

Az önkormányzat és intézményei pénzügyi, adminisztratív és könyvvizelési feladatait a Balotaszállási Közös Önkormányzati Hivatal látja el a Hivatal Zsanai Kirendeltsége útján, a közös hivatal működéséhez az önkormányzat 25.291.921,- Ft-tal tervezett hozzájárulni.

A 2022. évi költségvetési maradvány részét képezi a korábbi években támogatási előlegként kiutalt azon támogatások összege, amely projektek megvalósítására, befejezésére 2023. évben kerül sor. Ilyen maradvány a 2021. évben támogatásban részesülő TOP 2.1.3 Belvízvédelmi pályázat amelynek 2023. évi költsége 157.970.416,- Ft. Valamint szintén maradvány terhére kerül kifizetésre a 2023. évet érintő megelőlegezés visszafizetése 3.424.674,- Ft.

A kiadások szöveges bemutatását az előterjesztés 2. számú melléklete az Önkormányzatra, valamint a költségvetési szervekre, kormányzati funkciók szerint tartalmazza.

Az önkormányzat és az általa irányított költségvetési szervek 2023. évi kiadásait költségvetési szervenként és kiemelt előirányzatonkénti bontásban a rendelet-tervezet 2. számú melléklete, a költségvetési kiadásait az 5. melléklet tartalmazza.

A költségvetési kiadások a költségvetésben megállapított eredeti előirányzat, vagy az év közben módosított előirányzat mértékéig teljesíthetők.

A kiadási előirányzatok működési költségvetés, felhalmozási költségvetés előirányzat csoportokra tagozódnak.

Az egységes rovatrend K1-K8 jelű sorai a Költségvetési kiadásokat, K9 jelű sora a finanszírozási kiadásokat tartalmazza.

K1. Személyi juttatások: Itt kerülnek megtervezésre az Önkormányzat és intézményei dolgozóinak a törvény szerinti illetményei, béren kívüli juttatásai, választott tisztviselők juttatásait, megbízási díjak, reprezentációs költségek (133.707 eFt). Részletesen a költségvetés 5. melléklet intézményenként bontott táblái tartalmazzák.

K2. Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó: A személyi juttatások után fizetendő munkáltatói kötelezettségek tervezett kiadásai (19.925 eFt).

K3. Dologi kiadások: Az önkormányzat működési költségei kerülnek itt megtervezésre, amelyek a kötelező feladatok ellátása érdekében merülnek fel. Ide sorolandó a szakmai és üzemeltetési anyagok beszerzése; üzemanyag, tisztítószer, élelmiszer vásárlása; közüzemi díjak, karbantartás, szakmai szolgáltatások, postai és banki költségek és mindezek ÁFA vonzata 196.390 eFt).

K4. Ellátottak pénzbeli juttatásai: Ide tervezendők az önkormányzat szociális rendeletében meghatározott szociális célú juttatások tervezett kiadásai (4.900 eFt).

K5. Egyéb működési célú kiadások: Az önkormányzat társulási hozzájárulásai, civil szervezetek támogatása, az előző évek elszámolásaiból adódó kifizetések és a tartalékok tervezendők ezen a soron (88.812 eFt), valamint az iparüzési adóerő-képesség mértéke miatt a fizetendő szolidaritási hozzájárulást (85.013).

K6. Beruházások és K7. Felújítások: Az önkormányzat és intézményeinek felhalmozási célú kiadásai tervezendők ide, amelyeket részletesen a rendelet 15. melléklete tartalmaz (221.676 eFt).

K8. Egyéb felhalmozási célú kiadások: Ezen a rovaton kell elszámolni a helyi önkormányzatok helyi lakásépítési és vásárlási támogatását (2.000 eFt).

K9. Finanszírozási kiadások: Az Önkormányzat által intézményeinek működtetése érdekében átadott pénzeszközök illetve a kincstártól kapott megelőlegezések visszafizetésének kiadásai tervezendők ide (149.354 eFt).

Az Önkormányzatnál és az intézményeinél a létszámkereteket a 6. számú melléklet tartalmazza.

Költségvetési mérleg, előirányzat felhasználási terv

Az államháztartásról szól 2011.évi CXCV. törvény 24.§ (4) bekezdés a) pontja alapján a költségvetés előterjesztésekor a Képviselő-testület részére tájékoztatásul el kell készíteni a helyi önkormányzat költségvetési mérlegét közgazdasági tagolásban (3. melléklet), illetve előirányzat felhasználási tervét (előterjesztés 3. melléklet), amely a várható bevételek és az előző időszak végén jelentkező egyenleg együttes összegének alapulvételével a teljesíthető kiadásokat havi ütemezésben tartalmazza.

Többéves kihatással járó döntések

Az államháztartásról szól 2011.évi CXCV. törvény 24.§ (4) bekezdés b) pontja alapján a költségvetés előterjesztésekor a Képviselő-testület részére tájékoztatásul be kell mutatni a többéves kihatással járó döntéseket számszerűsített évenkénti bontásban és összesítve (9. melléklet).

Közvetett támogatások

Az államháztartásról szól 2011.évi CXCV. törvény 24.§ (4) bekezdés c) pontja alapján a költségvetés előterjesztésekor a Képviselő-testület részére tájékoztatásul be kell mutatni a közvetett támogatásokat is (12. melléklet).

Középtávú tervezés

Az államháztartásról szól 2011.évi CXCV. törvény 29/A.§ bekezdés értelmében a helyi önkormányzat évente, legkésőbb a költségvetési rendelet elfogadásáig határozatban állapítja meg a 2011 évi CXCV. törvény Magyarország gazdasági stabilitásáról 45.§ (1) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján kiadott jogszabályban meghatározottak szerinti saját bevételeinek és ugyanezen hivatkozott jogszabály 8.§ (2) bekezdése szerinti adósságot keletkeztető ügyleteiből eredő fizetési kötelezettségeinek a költségvetési évet követő három évre várható összegét (határozat-tervezet).

A határozat-tervezet mellékletben a saját bevételek következő három évre várható összegei a 2023. évi költségvetés bevételi előirányzatait figyelembe véve kerültek megállapításra.